

Välfärdsområdesfullmäktige i Egentliga Finlands välfärdsområde 19.4.2023 § 60

Grunder för skötseln av tillgångar och finansierings- och placeringsverksamhet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	ALLMÄNT	3
2	FINANSIERINGSVERKSAMHET	3
2.1	Beslutsfattande om finansiering	4
2.2	Grunder för medelsanskaffning	4
2.3	Risker i medelsanskaffning.....	4
2.3.1	Riskhantering	4
2.3.2	Principer för skyddande	5
3	PLACERINGSVERKSAMHET	6
3.1	Principer för placeringsverksamhet	6
3.1.1	Kortfristig placering av kassamedel.....	6
3.1.2	Placering av donationsmedel	7
3.2	Risker i placeringsverksamhet.....	7
3.3	Ansvarsfullhet i placeringsverksamheten.....	7
3.4	Användning av kapitalförvaltare	7
4	UTLÅNING, Borgen och SÄKERHETER.....	8
4.1	Utlåning.....	8
4.2	Borgen.....	8
5	RAPPORTERING OM FINANSIERINGS- OCH PLACERINGSVERKSAMHET	9

1 ALLMÄNT

Enligt § 22 i lagen om välfärdsområden fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om grunderna för skötseln av tillgångarna och för finansierings- och placeringsverksamheten. Enligt § 95 i förvaltningsstadgan har välfärdsområdets ekonomidirektör ansvar för finansförvaltningens praktiska åtgärder och att ge anvisningar för finansförvaltningen i enlighet med de principer som välfärdsområdesfullmäktige har godkänt. Grunderna för ordnande av finansieringsverksamhet, placeringsverksamhet och utlåningsverksamhet och borgensverksamhet i Egentliga Finlands välfärdsområde har definierats i detta dokument.

Uppgiften med placerings- och finansieringsverksamhet är att stöda uppnåendet av målen enligt strategin för Egentliga Finlands välfärdsområde samt de målsättningar som välfärdsområdesfullmäktige har ställt upp ekonomiskt och effektivt så att man tar hand om värdet på egendomen samt så att riskerna hanteras.

Enligt § 95 i välfärdsområdets förvaltningsstadga omfattar välfärdsområdets finansförvaltning upprätthållande av likviditeten och skötsel av betalningsrörelse, lånefinansiering och placering av likvida medel. Välfärdsområdets likvida medel ska förvaltas så att likviditeten tryggas, betalningsrörelsen hålls uppdaterad, de kortfristiga lånen planeras och de likvida medlen placeras i överensstämmelse med de principer för placeringsverksamheten som välfärdsområdet godkänt.

Med finansieringsverksamhet (medelsanskaffning) avses finansiering av välfärdsområdets egen verksamhet genom instrument av främmande kapital. Med placeringsverksamhet avses placering som är förknippad med välfärdsområdets verksamhetsområde eller placering av kassamedel samt placering av eventuella donationsmedel. Med borgensverksamhet avses ingående av säkerhet för sammanslutningens skuld eller fordran.

Principerna för finansierings- och placeringsverksamhet gäller i tillämpliga delar även hela välfärdsområdeskoncernen. I välfärdsområdets dottersammanslutningar ska man således sträva efter att följa samma principer som följs i välfärdsområdet. Välfärdssammanslutningar som hör till välfärdskoncernen samt sådana sammanslutningar, i vilka välfärdsområdets innehav är ringa (under 50 %) avviker från tillämpningsområdet för principerna.

2 FINANSIERINGSVERKSAMHET

Välfärdsområdets finansieringskällor är statlig allmäntäckande finansiering, avgifts- och försäljningsintäkter, bidrag samt finansiering i form av främmande kapital. Med inkomsterna täckas de utgifter som orsakas av välfärdsområdets verksamhet, investeringar och kostnader för låneskötseln.

Enligt 15 § i lagen om välfärdsområden ska statsrådet årligen på förslag av finansministeriet fastställa beloppet av välfärdsområdets fullmakt för varje räkenskapsperiod för välfärdsområdet att uppta långfristiga lån. Välfärdsområdet får uppta lån till det belopp som fastställs i beslutet för att finansiera investeringar i enlighet med den investeringsplan som avses i 16 § i lagen om välfärdsområden. Upptagning av ett långfristigt lån planeras som en del av beredningen av budgeten och den ska inte stå i strid med fullmakten att uppta lån. Det har inte getts begränsande bestämmelser om upptagning av kortfristiga lån eller användning av finansieringsleasing i välfärdsområdeslagen.

2.1 Beslutsfattande om finansiering

Fullmäktige fattar beslut om principerna för upplåning och utlåning (förvaltningsstadga § 95). I samband med godkännandet av budgeten beslutar fullmäktige om ändringar i utgivna lån och främmande kapital.

Ekonomidirektören har ansvar för finansförvaltningens praktiska åtgärder och att ge anvisningar för finansförvaltningen enligt § 95 förvaltningsstadgan inom de ramar som välfärdsområdesfullmäktige har godkänt.

2.2 Grunder för medelsanskaffning

Anskaffning av främmande kapital kan indelas i kortfristig och långfristig finansiering. Den kortvariga finansieringen omfattar lån på under 12 månader, lån som är längre än detta är långfristiga.

För välfärdsområdets kortvariga finansieringsbehov används i första hand välfärdsområdescertifikat som är skuldförbindelser som välfärdsområdet emitterat. Välfärdsområdesfullmäktige fattar beslut om öppnande av välfärdsområdescertifikatprogram och storleken på limiten på det. Enligt välfärdsområdesfullmäktiges beslut har man ingått välfärdsområdescertifikatprogram med flera penninginrättningar för att konkurransutsätta finansieringen och att säkerställa tillgång till den. Välfärdsområdet kan använda som en kortfristig finansieringskälla även skuldebrev för under ett år eller konto- eller kreditlimiter som penninginrättningarna erbjuder.

Långfristig finansiering anskaffas huvudsakligen genom bilaterala skuldebrevslån. Även masskuldebrev och finansiell leasing kan användas. Lånetiden för långfristiga lån kan vara högst avskrivningstiden för investeringen.

Både den kortfristiga och den långfristiga finansieringen tas endast i euro. Även om upphandlingslagen inte gäller anskaffning av finansiering, konkurransutsätter välfärdsområdet alla sina betydande finansieringsbehov eller annars försäkras sig om att besluten är marknadsbaserade. Derivatavtal kan enligt separat övervägande ingås även utan konkurransutsättning i situationer, där utnyttjande av tajmning och brist på jämförbara anbud inte bifaller konkurransutsättning.

I bilaterala skuldavtal är tillåtna avtalsparter alla sammanslutningar som opererar på finansmarknaden och som har en officiell koncession i Finland. Andra eventuella parter är inhemska och utländska privata investerare som regelbundet opererar på finansmarknaden och som erbjuder masslånartad (masskuldebrevslån) finansiering. När det gäller dessa verkar typiskt någon bank som förmedlare och de hanteras i värdeandelssystemet.

2.3 Risker i medelsanskaffning

Med finansieringsrisker avses de ogynnsamma förändringar som sker på finansieringsmarknaden och som kan inverka på välfärdsområdets resultat, ekonomisk ställning eller kassaflöde. Riskerna i medelsanskaffningen är förknippade med pris på pengar (ränterisk), tillgång till pengar (likviditetsrisk), återfinansiering av lån som förfaller (återfinansieringsrisk) samt effekter som orsakas av värdeförändringar mellan valutor (valutarisk).

2.3.1 Riskhantering

I riskhanteringen strävar man efter att identifiera de centralaste riskfaktorerna med tanke på välfärdsområdets verksamhet och att definiera en sådan verksamhetsmodell att välfärdsområdets finansiella ställning och likviditet inte äventyras och att kontinuiteten i verksamheten blir tryggad. Man försöker att skydda sig mot risker som hänför sig till finansieringsverksamhet genom att sprida finansieringen bl.a. enligt varaktighet för lånetid, amorteringsprogram, finansieringskälla och räntegrund.

Ränterisken bildas av prisrisken och ränteflöderisken. Den allmänna ekonomiska situationen, situationen i banksystemet och hur finansmarknaden fungerar påverkar på ett betydande sätt totalpriset på pengar. Ränterisken uppstår när ändringarna i marknadsräntorna och räntemarginalerna inverkar på välfärdsområdets finansieringskostnader eller avkastningar från placeringar. Välfärdsområdet försöker hantera ränterisken genom att diversifiera låneportföljen i lån med fast och rörlig ränta, lånetidfördelningen samt genom att ta ränteskydd genom att ingå derivatavtal. Derivatavtal ingås inte för handel. Syftet med hanteringen av ränterisken är att minimera kostnaderna för räntebärande främmande kapital på lång sikt, säkerställa att välfärdsområdet har tillräckligt med tid att anpassa sin verksamhet innan höjningen av marknadsräntorna inverkar på räntekostnaderna samt att främja planering av verksamheten och förutsägbarhet i resultatalkylen.

Likviditets- och återfinansieringsriskerna bildas av variationer i tillgång till pengar, vilka den ekonomiska situationen och marknadssituationen orsakar. I en osäker marknadssituation kan särskilt tillgång till långvarig finansiering från marknaden försvåras. Välfärdsområdets likviditets- och återfinansieringsrisker hanteras med kassaplanering, genom att använda lån med jämna rater, annuitetslån eller lån med engångsamortering samt genom att se till med planering av maturiteten att lånetiderna i låneportföljen förfaller jämnt.

Motpartsrisken hanteras genom att man koncentrerar sig på åtgärder med högklassiga motparter och genom att diversifiera avtalen i olika penninginrättningar. Välfärdsområdet kan dessutom förutsätta i sina upphandlingar att motparten ställer säkerheter.

Valutarisken hanteras genom att koncentrera sig på placerings- och skuldinstrument i euro när det gäller medelsanskaffning samt placeringar. Välfärdsområdet tar inte någon valutarisk i sin medelsanskaffning.

2.3.2 Principer för skyddande

Välfärdsområdet har som mål att välja en sådan struktur och skyddsgrad för låneportföljen som på lång sikt minimerar välfärdsområdets räntekostnader, dock så att eventuella ogynnsamma marknadsändringar inte leder till en ohållbar höjning av räntekostnaderna. Målet med välfärdsområdets hantering av ränteriskerna är att minimera låneportföljens räntekostnader på den utvalda risknivån. Genom skyddsåtgärder ska man således sträva efter att minska ökningen av finansieringskostnaderna som orsakas av ränteuppgången. Ränteskydden genomförs i regel som skydd för låneportföljen.

Storleken av ränterisken följs genom skyddsgraden för låneportföljen, vilken beskriver de skuldernas som är bundna till en fast ränta relation till alla räntebärande skulder. Målet för variationsintervallen för skyddsgraden av Egentliga Finlands välfärdsområdes låneportfölj är 30 – 80 % av totallånebeloppet. Det ska beaktas att då ett mycket hög skydd gäller, har välfärdsområdet inte någon nytta av lägre räntekostnader när den allmänna räntenivån sjunker. De lån som ansetts skyddade kan vara lån med fast ränta eller lån med rörlig ränta, vilka har ändrats till lån med fast ränta genom derivatinstrument. Derivatavtal kan användas för att ändra ränteprofilen av ett enstaka lån eller för att ändra den befintliga låneportföljen. Den rådande nivån på skyddsgraden påverkas av den allmänna marknadssituationen, syn på utvecklingen av marknadsräntorna i framtiden samt välfärdsområdets lånebelopp och dess förutspådda utveckling. Kortvariga eller ringa avvikelser från de ovan nämnda gränserna är

tillåtna. Ränteskydd kan genomföras med framförhållning enligt marknadssituationen ifall man vet med tillräcklig noggrannhet om välfärdsområdets kommande utveckling av lånebehov.

Det är motiverat att ta ränteskydd ifall det med hjälp av skydden nås en rimlig räntekostnad med tanke på välfärdsområdet för de kommande åren genom att utnyttja den gällande marknadssituationen. Även ränteskyddens maturitet diversifieras tidsmässigt för att trygga kontinuiteten i skydden. Syftet med ränteskyddet realiserar då den ränteswap som ingås upphäver de följder som ogynnsamma ränteändringar med tanke på välfärdsområdet har orsakat. Skyddet kan enligt avtalsvillkoren vara partiellt eller helt skyddande.

3 PLACERINGSVERKSAMHET

Med placeringsverksamhet avses placering som är förknippad med välfärdsområdets verksamhetsområde samt placering av kassamedel. Därtill kan välfärdsområdet ha donationsmedel som placeras som uppdrag. Välfärdsområdets placeringsverksamhet ska i regel vara lönsamt, som minimikrav kan anses att kostnaderna som skötandet av placeringsverksamheten medför överstigs. I placeringsverksamheten ska tryggheten av välfärdsområdets likviditet och soliditet beaktas. Det beräknas genom likviditetsplanering det penningbelopp och den placeringstid som kan användas för placeringar. Behovet av planeringen uppstår eftersom kassainkomster och kassautgifter inte ackumulerar samtidigt.

3.1 Principer för placeringsverksamhet

Med placeringsverksamhet försöker man bereda sig på tryggheten av välfärdsområdets verksamhetsförutsättningar på lång sikt. Placeringsverksamheten ska basera sig på avkastning, och den ska ha en låg risk.

3.1.1 Kortfristig placering av kassamedel

Med kassamedel avses medel för betalningsrörelse och kassaöverskott. Medel för betalningsrörelse är medel som finns på penninginrättningarnas brukskonton samt kontanta medel. Kassaöverskott är finansiella värdepapper och banktillgodohavanden som inte vid tidpunkten för fastställandet inte är bundna till upprätthållande av betalningsrörelse. Det primära syftet med kassamedel är att trygga välfärdsområdets likviditet.

Ifall det är ändamålsenligt med tanke på räntesituationen och möjligt enligt villkoren i skuldebrev, kan man försöka placera eventuella överskottskassareserver kortfristigt eller minska långfristigt främmande kapital med medlen.

När kassaöverskott placeras ska allmän försiktighet samt väsentliga principer med tanke på tryggheten av ansvarsfullhet och likviditet följas. Således placeras kassaöverskottsmedel endast i kortfristiga placeringsinstrument, vars pris- och kreditrisk har uppskattats ringa med avseende på helheten. I val av placeringsinstrument föredras direkta och kostnadseffektiva placeringslösningar, och placeringarna görs som ränteplaceringar i euro. Placeringarna av kassamedlen konkurrensutsatts alltid när det är ekonomiskt ändamålsenligt.

Kontanta medel och ränteplaceringar som likställs med dem:

- Bankkonton och banksättningar
- Penningmarknadsinstrument; placerings-, företags-, kommun- och välfärdsområdescertifikat (placeringstid under 12 månader)

- Masskuldebrevslån (placeringstid över 12 månader)

3.1.2 Placering av donationsmedel

Donationsmedel som välfärdsområdet har fått som uppdrag kan vara fast egendom, värdepapper, andelar, pengar, banktillgodohavanden eller annan lös egendom. Bestämmelserna i gåvobrev eller testamenten styr användningen av donationsmedel. Ifall det inte finns villkor som definierar användningen, sköter välfärdsområdet medlen med iakttagande av omsorgsfullhet på det bästa sätt som bedömts ändamålsenligt.

3.2 Risker i placeringsverksamhet

Placeringsverksamheten ska basera sig på kontrollerade risker. I riskhanteringen är det centralt att förutseende identifiera väsentliga risker som hänför sig till verksamheten, bedöma dem och skydda sig mot dem i enlighet med välfärdsområdets principer och tillvägagångssätt för riskhanteringen.

En likviditetsrisk betyder en risk för det att välfärdsområdets penningmedel inte räcker till att klara av penningbetalningarna. Realiserandet av risken orsakar dröjsmålsräntor och tilläggskostnader för oplanerad medelsanskaffning. Likviditetsrisken hanteras med kassaplanering, tillräckligt stora och likvida kassamedel, konto- och kreditlimiter samt med välfärdsområdescertifikatprogram. Dessutom minskar välfärdsområdet likviditetsrisken genom att diversifiera placeringarna såväl tidsmässigt som till antalet samt genom att rikta placeringarna till likvida placeringar som kan realiseras, dvs. ändras till penningmedel som står välfärdsområdet tillförfogande inom en snabb tidtabell.

I diversifieringen av placeringar som gäller kassaöverskottet ska följande minimi- och maximandelar följas:

- Andelen kortfristiga räntepaceringar är i genomsnitt 80 % av välfärdsområdets kassamedel.
- I långfristiga placeringar kan placeras i genomsnitt högst 20 % av kassamedlen.

Finansiering av placering med upplåning är i regel inte tillåtet.

Marknadsrisker kan delas in i ränte-, pris- och valutarisk. Valutarisken hanteras genom att placera endast i placeringsinstrument i euro. Man försöker hantera ränterisken genom att diversifiera placeringarna tidsmässigt samt enligt ränteperioden. Man försöker hantera prISRISKEN genom att undvika stora engångsplaceringar. Man försöker minimera kredit- och motpartsriskerna genom att göra räntepaceringar i objekt som har hög solvens samt genom att diversifiera placeringarna både tidsmässigt och till antalet i tillräcklig omfattning.

3.3 Ansvarsfullhet i placeringsverksamheten

I placeringsverksamheten tas de samhälleliga skyldigheter och verksamhetsprinciper i beaktande som riktas till en offentlig sammanslutning. Verksamhetsområdet för de utvalda placeringsobjekten får inte stå i strid med de tillvägagångssätt och värderingar som har godkänts i välfärdsområdets verksamhet.

3.4 Användning av kapitalförvaltare

Välfärdsområdet kan vid behov använda tjänster för placeringsrådgivning och kapitalförvaltning som Finansinspektionen har godkänt för att optimera funktionerna och säkerställa tillräcklig sakkunskap.

Välfärdsområdet kan överlåta kapitalförvaltningen dels eller helt till en eller flera kapitalförvaltare som en konsulterande eller diskretionär kapitalförvaltning. Kapitalförvaltningstjänsterna konkurrensutsätts vid behov.

4 UTLÅNING, BORGEN OCH SÄKERHETER

Finsk lagstiftning och EU:s lagstiftning begränsar ingående av borgen och utlåning. Välfärdsområdet kan på begränsade villkor bevilja en annan sammanslutning borgen, säkerhet eller lån. Lån, borgen eller annan säkerhet som välfärdsområdet har beviljat får inte äventyra välfärdsområdets förmåga att svara för de uppgifter som stadgas i lagen för det. Välfärdsområdet kan inte bevilja lån eller garanti eller någon annan säkerhet, om det ingår en betydande ekonomisk risk i det. Välfärdsområdets intressen ska tryggas med tillräckligt täckande säkerheter eller motsäkerheter. Noggranna villkor för varje borgen och utlåning definieras separat för varje fall som förs till beslutsfattande.

Den till vars förmån borgen eller lånet beviljas ska årligen tillställa välfärdsområdet bokslutsuppgifterna och budgeten samt meddela omedelbart om sådana ärenden som påverkar välfärdsområdets ansvar.

4.1 Utlåning

Välfärdsområdet beviljar inte andra än sina koncernsammanslutningar utlåning utom lån från fonden för social kreditgivning, vilka välfärdsområdet kan bevilja inom de ramar som regleringen ställer och på de grunder för beviljande som fastställs separat. I princip ska även koncernsammanslutningarna anskaffa den finansiering som de behöver från marknaden. Lån får inte beviljas om det hänför sig en betydande ekonomisk risk till det. Välfärdsområdets intressen ska tryggas med tillräckligt täckande motsäkerheter.

Det tas ut en ränta på utlåningen. I bestämningen av räntenivån ska EU:s bestämmelser som gäller statligt stöd beaktas.

Ifall koncernsammanslutningarna har andra ägare, kan välfärdsområdet delta i finansieringen av bolaget endast i samma proportion som ägarandelen.

Koncernsammanslutningarna kan även beviljas finansiering i form av eget kapital. Eventuella finansieringsinstrument är teckning och ökning av aktiekapital och grundkapital, placering i fonden för fritt eget kapital (SVOP) samt kapitallån. När det gäller kapitallån krävs det inga motsäkerheter.

4.2 Borgen

Välfärdsområdesfullmäktige fattar beslut ingående av borgensförbindelse eller ställande av annan säkerhet för annans skuld (Lagen om välfärdsområden 22 §)

Välfärdsområdet får bevilja en sammanslutning som bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden borgen eller annan säkerhet för en skuld eller annan förbindelse endast om sammanslutningen hör till välfärdsområdeskoncernen, om den kontrolleras av välfärdsområdena tillsammans, av ett eller flera välfärdsområden och staten tillsammans eller av ett eller flera välfärdsområden och en eller flera kommuner tillsammans.

Välfärdsområdet får trots vad som föreskrivs i punkten ovan bevilja borgen eller annan säkerhet, om detta grundar sig på ett stödprogram eller enskilda stöd som godkänts enligt lag eller hänför sig till en skyldighet att tillhandahålla tjänster som ålagts en sammanslutning eller stiftelse.

En central risk i borgen är att huvudgäldenären råkar i insolvens, då betalningsskyldigheten gällande beloppet av borgen tillfaller välfärdsområdet. I analyseringen av riskerna som är förknippade med borgen bedöms storleken på borgen och dess effekt på välfärdsområdets ekonomi, utöver dessa bedöms kraven på motsäkerheter. En motsäkerhet ska vara tillräcklig, utan säkerhet kan borgen inte beviljas. Det tas ut en garantiprovision för borgen, vilken definieras separat för varje fall.

5 RAPPORTERING OM FINANSIERINGS- OCH PLACERINGSVERKSAMHET

Situationen med medelsanskaffningen och skydden följs regelbundet genom analyser av låneportföljen som en del av välfärdsområdets finansieringsverksamhet. För välfärdsområdesstyrelsen rapporteras det årligen om hur principerna för finansieringen och placeringen har förverkligats. Utöver detta upprättas det för bokslutet en redogörelse för hur medelskaffningen har förverkligats.